

Železnico Lienz-Winklern bodo gradili čez goro Izel. Deloma bo to zognata železnica (*Zahnradbahnen*).

Ponesrečil je v Beljaku malo slaboumn delavec Pirkar. Padel je v Dravo.

Napad. V Borovljah so zaprli nekaj delavcev in puškarjev, kér so napadli boroveljskega stražnika po noči in ga ranili.

Nezgoda. V Mlinskem grabnu pri Velikovcu se je zgordila 6. t. večer nesreča. Pri žaganju dreves je padel težki stor na ženo gostača Zavodna, ki je bila takoj mrtva.

Tat je ukradel nekemu fijakarju v Celovci celo obleko.

Samomor. V Welanu je skočil v vodo čevljarski pomočnik Franz iz Ruštata.

Obesil se je 5. t. v svoji sobi zidar Ignac Zwischenberger iz Reintala.

Ustrelil se je 1. 1905 potrenji infanterist 17. pešpolka Franc Krabek v Celovcu. Veselja do vojaštva mu je primanjkovalo.

Po svetu.

Kobilice so se letos na Ogrskem v tako velikanskem številu razširile, da pomenijo resno nevarnost. Na „pusti“ Hortobagy prišle so makroanske kobilice v velikanskem številu. Prebivalstvo je skušalo uničiti škodljivce, ali vse zamanj.

Plemenitaži v državni zbornici. V prejšnji državni zbornici je sedelo 96 plemenitažev i. s.: 4 knezov, 35 grofov, 21 baronov, 30 vitezov in 6 navadnih plemenitažev. V sedanji na podlagi splošne in ednake pravice voljeni zbornici sedi le 33 plemenitih poslancev.

Bogate farovške kuharice. V Leipniku sta umrli dve farovški kuharici. Ena je zapustila vso svoje premoženje duhovščini; to premoženje je znašalo 120 tisoč krov. Vbogim svojem sorodnikom ni niti krajevca zapustila. Njenega pogreba se je udeležilo 17 duhovnikov z dehantom. Druga kuharica je zapustila premoženje župniku, hišo pa nekemu klerikalnemu društvu. Kmetje pa nosijo denar skupaj.

Norija. Za znanega čevljarja, ki je sleparil kot „kopenški hauptman“ in ki sedi zdaj v ječi, so nabrali znotri bedaki okroglo svotico 35.000 markov. Neka stara babnica je izjavila, da bode šoštarja omožila, kadar pride iz luknje; ako pa umre preje, mu hoče zapustiti svoje premoženje, ki znaša 100.000 markov. Res, svet je velika norišnica . . .

Klerikalna vzgoja otrok. „Arbeiterwille“ prinaša grozna poročila iz otroškega zavoda klerikalnega ženskega društva v Gradcu. Otroci so pobegnili iz zavoda in povedali kako se jih je mučilo. Hrana je bila tako slaba, da so otroci iz pomivnice krušne skorje jemali. Kazovalo se je otroke na nezaslišani način za vsako malenkost. Največkrat se je kazovalo otroke s postom. Ako se je dekletcu šivanjka zlomila, morallo je ostati celi dan brez hrane. Potem se je zapiral otroke v temne luknje, v katerih so prestale dolga ure trpljenja. Ako niso bili mirni, se jih je pa z bicom, ki je bil napravljen iz drata, preteplaval. Več otrok je bil s tem bičom težko ranjenih. Tudi se je otroke oblekle v prisilno srajco, kakor se jo rabi v norišnicah. Neki otrok je moral pokrov na stranišču z ustami odpreti! Pobožne nune so zvezale otrokom roke in jim razdrobile krhn po tleh, da so ga morali kakor psi z ustami pobirati itd. itd. In te bestije v človeški podobi pravijo, da so dobre „katoličanke“. Treba bi bilo, da se te babure zdaj s tistem bičom pretepe . . .

Za dom in družino.

Umazane bele slamnike očistiš zopet takole: obribati jih treba s sokom limone; potem jih položiš nekaj časa v temno škrinjo; nadalje jih zopet obribas z zdrobljenim žveplom; ko obrežeš žveplo, so slamniki kakor novi.

Gospodarske.

Vrnimo se h grudi! Prejšnji francoški ministarski predsednik Mélina je govoril pri otvoritvi mejnarodnega kmetijskega konгрessa, ki se je vršil od 21. do 25. maja t. l. na Dunaju o predmetu: „vrnimo se h grudi?“ Njegova izjava so bila tako zanimiva in jih hočemo tudi

našim čitateljem dati v posnetku. On je govoril priljubo takole: Isti uzroki, ki so odvrnili delavci delavca od grude in so prouzročili beg v mesto, pouzročiti morajo radi neizogibnega nasprotnega udarca povratek. Deželani tekali so v mesta, ker se je nahajalo v tem času kmetijstvo v žalostnem položaju in je brez napredka več stoletij na revni grudi životarje. Razun tegu zmanjšala je vničojoča konkurenca novih od narave ugodnih dežel, ki so se naenkrat pojavile, ceno kmetijskim pridelkom tako, da ni mogla več zemlja preživeti svojega obdelovalca. Opomniti bi bilo, da se je začelo ljudstvo upirati, ko se je pojavila velika obrtnija.

Čudeži, ki jih je ta poslednja zadnje stoletje pokazala, oslepila je ljudsko množico ter jo povlekla za seboj. Velike dnine, ki jih je obrtnija delila, tako naglo pridobljeno bogastvo, ki ga je povsod širila, raznovrstni užitki ki jih je nudila tudi nižemu človeku, delovali so na našega kmeta kakor sanje, kakor pravljica iz „Tisoč in ena noč“. Če se pomici nadalje, da je bila ta „cvetoča obrtnija“ obdana proti tuji konkurenenci s zidom, ki se ni dal prekoračiti, a da je ubogo kmetijstvo obsojeno v nezavest, podleglo tujemu navalu, potem lahko razumemo, kakšen je bil nagib, ki je odvedel zemeljske sužnje od ubožnih koč in čemu so ti, kakor metulji, katere izvabi luč, pridrli v velika bliščeca središča, kjer se jim je zdelo, da je vse veselo in srečno. Bila je to zlata doba naše obrtnije in dokler je trajala, bilo je ljudstvo pijočo in vsi resni oponimi niso bili v stanu ustaviti toka, ki je odvajjal ljudstvo iz našega polja. Zlati dobi pa je morala slediti v kratkem železna doba, ki jo nastopamo. Brez dvoma prinese obrtnija, katero goni še vedno znanost in dobičažljnost dalje, še novih čudežov, oni pa, ki napravijo te čudeže, nimajo že zdavno od njih tistih dobičkov, kakor nekdaj. Splošna konkurenca je vse vrvanalna in stremi vedno bolj za tem, da bi zmanjšala obrtniški dobiček. Število onih, ki gredo pod zlo se vedno veča. Življenje v mestih je vprašanje, ki se vedno težje rešuje. Prav za prav obstoji iz večnega pomanjkanja. Da pozabi delavec za trenutek na težave v delavnicih, proda se dragim in nezdravim. Od rodu do rodu se manjšajo moči, zdravje se vedno slabša, dokler se ne pritepe bolezen v družino in potem sta minila razveseljevanje in užitek. V bolnišnici prenega zadnja domisljavost reveža, ki je zapustil domačo grudo. Tej podobi zamočemo postaviti nasproti drugo, popolnoma drugačno. Že v trenotku, ko stopa obrtnija v železno dobo, zdi se, kakor bi prestopal kmetijstvo v zlato dobo. Napredek v znanosti nam je pomagal, da se stroški za pridelovanje manjšajo in ob enem se večajo pridelki. Iz tega sledi, da zamore prodajati sedaj kmetijstvo nekatere pridelke bolj poceni, nego nekdaj in dobiva pri tem vendarle veči dobiček. Iz tega se razvidi, da za more dandanes razumen in priden kmetovalec, ki se spozna v svoji stroki, računati na to, da ne bo na svojem posestvu lahko samo izhajal, marveč se bo kolikor toliko lahko tudi dobro počutil. Jaz delam izjemo samo glede nesrečnih vinogradnikov, ki so prišli v mnogih deželah in posebno še na Francoskem v veliko bedo. Njihovi bedi so uzrok pa bolj gospodarski, politični in zakondajni odnosaji, nego kmetijski. Življenje na deželi se boljša, kar se tiče gmotnega stališča, vedno bolj in razlika, ki je bila nekdaj med življenjem na deželi in v mestu, se vedno manjša. Dokazal sem dovolj, kako se prigiba tehnika v prilog kmetijstvu in v škodo obrtnje. Kar bo po položaj predragučilo, je povratak veleposestnikov h grudi in spoznanje, ki se širi v meščanstvu, da ni bilo prav, ko se je ogibalo dežele ter je iskal v mestu dvomljivo srečo. Tako je govoril slavni Francoz. Reči moramo, da je govoril prav. Sreča v mestu in v tvornicah je le mamljiva, pravo srečo isčimo le pri domači grudi! Zato ostanimo kmetje to, kar smo!

Še nekoliko o boju proti malemu pedicu. Na sploh se sedaj pripoznava, da so najboljše sredstvo proti malemu pedicu, ki dela po črešnjah in drugem sadnem drevoško, s kako lepljivo tvarino namazani kolobarji, ki so se o pravem času (to je od oktobra dalje) pritrtili na deblo poškodovanega dreva. Na ta način se zamore vlovit in uničiti veliko število metuljev našim čitateljem dati v posnetku. On je govoril priljubo takole: Isti uzroki, ki so odvrnili delavci delavca od grude in so prouzročili beg v mesto, pouzročiti morajo radi neizogibnega nasprotnega udarca povratek. Deželani tekali so v mesta, ker se je nahajalo v tem času kmetijstvo v žalostnem položaju in je brez napredka več stoletij na revni grudi životarje. Razun tegu zmanjšala je vničojoča konkurenca novih od narave ugodnih dežel, ki so se naenkrat pojavile, ceno kmetijskim pridelkom tako, da ni mogla več zemlja preživeti svojega obdelovalca. Opomniti bi bilo, da se je začelo ljudstvo upirati, ko se je pojavila velika obrtnija.

Čudeži, ki jih je ta poslednja zadnje stoletje pokazala, oslepila je ljudsko množico ter jo povlekla za seboj. Velike dnine, ki jih je obrtnija delila, tako naglo pridobljeno bogastvo, ki ga je povsod širila, raznovrstni užitki ki jih je nudila tudi nižemu človeku, delovali so na našega kmeta kakor sanje, kakor pravljica iz „Tisoč in ena noč“. Če se pomici nadalje, da je bila ta „cvetoča obrtnija“ obdana proti tuji konkurenenci s zidom, ki se ni dal prekoračiti, a da je ubogo kmetijstvo obsojeno v nezavest, podleglo tujemu navalu, potem lahko razumemo, kakšen je bil nagib, ki je odvedel zemeljske sužnje od ubožnih koč in čemu so ti, kakor metulji, katere izvabi luč, pridrli v velika bliščeca središča, kjer se jim je zdelo, da je vse veselo in srečno. Bila je to zlata doba naše obrtnije in dokler je trajala, bilo je ljudstvo pijočo in vsi resni oponimi niso bili v stanu ustaviti toka, ki je odvajjal ljudstvo iz našega polja. Zlati dobi pa je morala slediti v kratkem železna doba, ki jo nastopamo. Brez dvoma prinese obrtnija, katero goni še vedno znanost in dobičažljnost dalje, še novih čudežov, oni pa, ki napravijo te čudeže, nimajo že zdavno od njih tistih dobičkov, kakor nekdaj. Splošna konkurenca je vse vrvanalna in stremi vedno bolj za tem, da bi zmanjšala obrtniški dobiček. Število onih, ki gredo pod zlo se vedno veča. Življenje v mestih je vprašanje, ki se vedno težje rešuje. Prav za prav obstoji iz večnega pomanjkanja. Da pozabi delavec za trenutek na težave v delavnicih, proda se dragim in nezdravim. Od rodu do rodu se manjšajo moči, zdravje se vedno slabša, dokler se ne pritepe bolezen v družino in potem sta minila razveseljevanje in užitek. V bolnišnici prenega zadnja domisljavost reveža, ki je zapustil domačo grudo. Tej podobi zamočemo postaviti nasproti drugo, popolnoma drugačno. Že v trenotku, ko stopa obrtnija v železno dobo, zdi se, kakor bi prestopal kmetijstvo v zlato dobo. Napredek v znanosti nam je pomagal, da se stroški za pridelovanje manjšajo in ob enem se večajo pridelki. Iz tega sledi, da zamore prodajati sedaj kmetijstvo nekatere pridelke bolj poceni, nego nekdaj in dobiva pri tem vendarle veči dobiček. Iz tega se razvidi, da za more dandanes razumen in priden kmetovalec, ki se spozna v svoji stroki, računati na to, da ne bo na svojem posestvu lahko samo izhajal, marveč se bo kolikor toliko lahko tudi dobro počutil. Jaz delam izjemo samo glede nesrečnih vinogradnikov, ki so prišli v mnogih deželah in posebno še na Francoskem v veliko bedo. Njihovi bedi so uzrok pa bolj gospodarski, politični in zakondajni odnosaji, nego kmetijski. Življenje na deželi se boljša, kar se tiče gmotnega stališča, vedno bolj in razlika, ki je bila nekdaj med življenjem na deželi in v mestu, se vedno manjša. Dokazal sem dovolj, kako se prigiba tehnika v prilog kmetijstvu in v škodo obrtnje. Kar bo po položaj predragučilo, je povratak veleposestnikov h grudi in spoznanje, ki se širi v meščanstvu, da ni bilo prav, ko se je ogibalo dežele ter je iskal v mestu dvomljivo srečo. Tako je govoril slavni Francoz. Reči moramo, da je govoril prav. Sreča v mestu in v tvornicah je le mamljiva, pravo srečo isčimo le pri domači grudi! Zato ostanimo kmetje to, kar smo!

samic malega pedica in s tem zmanjšati nadaljnje pomnoževanje. V ta namen rabljena tvarina, ki je dala do sedaj najboljše uspehe, osobito na dolgo trajajoče lepljivosti, je dobro znano lepih iz tvornice Pfropfe v Ustju, ki se imenuje petrin. Uporaba tega lepila se je vedno bolj vedno kar daje najboljši dokaz o njegovem učinku. Prošlo leto se je po petrini tako močno popraševalo, da ni mogla tvorница o pravem času praviti naročene množine in zato so ostali mnogi kmetovalci brez lepila. Ker so hoteli mnogi svoji svoje drevje vendarle varovati s kolobarji, namazali so te z navadnim kolomazom v metli, da zamore ta nadomestiti petrinu. Kolomaz na kolobarjih pa se je hitro posušil in metalni prekoračili nekaznovani ter so prišli na dren, kjer so dovršili od narave jim določeni. Uspeh je bil popolnoma ničesar in stroški in izguba časa brez koristi. Kmetovalcem priporočamo torej naj ne rabijo podobnih popolnoma rezuspremih nadomestkov in naj se za časa prijavijo za načrtočno gori imenovanega lepila, ki v resnici vstrečajo načrto.

Fr. Gvozdenc.

Prikrajšanje mladja na trti. Nekateri na vinogradniku imajo slabo navado, da prikrajšajo mladje na trti, ki se nahaja na napenjalu, koj je prvi ali drugim členom nad grozdjem. To je napačno, ker nima potem trta do listja, da bi zamogla dobivati za grozdja potrebne redilne snovi. Pomniti je: mladike na napenjalu prikrajšati je še nad tretjim ali še boljšem nad četrtem listom, ki se nahaja zgoraj načvijegača grozoda.

Race se na onih kmetijah, ki imajo poleg hiše vrt ali travnik, prav dobro izplačajo. Če poberejo po vrtu vse polže in tudi gliste pa pridejo prav. Razun tega se živijo od kebrijev, metuljev, gošenic in drugih žuželk. Vrtni radili navadno ne žrejo, ako niso ravno posebne lačne. Našim posestnikom priporočamo to krepne prav od srca. Posebno se še izplača načranc tam, kjer je blizu voda.

Zveplajte! — Nekateri naši vinogradniki misljijo, ker se ni pokazala zadnja leta grozoda bolezen oidiūm takoj močno, kakor nedaj, da treba več zveplati. Dobe se celo po nekateri, da pravijo, da žveplo ne koristi nič. Ne verjam tem lažiperokom, marveč žveplajte. Radi morda pač ne smete staviti v nevarnost vinskih pridelka. Žveplati ni treba močno, marveč ne dostuje majhen puš.

Prehuda sredstva za odpeljevanje (Afbühr) so skodljivo. Rabite vled tega dr. Rosa balsam za želodec iz lekarne B. Franta, kr. dvorni literant v Pragi. To sredstvo ne vpliva skodljivo na alterira prebavljene, temveč ga pospešuje in okrepi. Dobra se v lekarnah. Glej inzert.

Loterijske številke.

Gradec, dne 15. junija: 27, 55, 1, 12, 23
Trst, dne 8. junija: 90, 68, 72, 19, 71

Sprejme se učenec

za trgovino z mešanim blagom z dobrimi šolskim spričevalom zvest in priden dečko. Nadaljnje eno piletino dekle terpečo službo v gospodinstvih Vpraša se pri gosp. Georg Kaiser Majcen (Monsberg) pri Ptiju.

Svarilo.

Jakob Riechnig, posestnik pri Sv. Lovrencu in njegova soproga Josipina, vdova Gassner imata skupno vse premoženje, ki se nahaja v poselju tega ali onega soproga, bodisi, da je to premoženje na ta ali na oni način pridobil ta ali ona soproga. V sledi tega gospa Josipina Riechnig nima pravice, brez dovoljenja svojega soproga, od tega premoženja karkoli prodati, ali pa čemeriti z dolgov. Jakob Riechnig svari vse tega vsakega, naj brez njegovega privoljenja in njegove soproge ničesar ne kupuje, ali na drugi način ne pridobiva in nej tudi ničesar ne kupuje, ali prodaja. On bi v nobenem slučaju ne priznal takih, brez njegovega privoljenja žejnjega soproga sklenjenih opravil, zlasti tudi ne njegove soproge napravljenih dolgov, ampak moral tako opravila, če treba, s tožbo izpodjetih

Franz Schütz

v sv. Trojici v Slovenskih Goricah

naznanja slavnemu občinstvu, da je zdaj nova slatina pod imenom

„Hl. Dreifaltigkeitsquelle“

izgotovljena. Slatina je 1 uro od sv. Trojice ali ure od sv. Lenarta oddaljena v občini Zgornje Žerjavce in je zelo dobra. Vabi se torej slavno občinstvo na mnogobrojni obisk, da se vsakdo lahko prepriča o dobroti in okusu slatine, katera se bode zelo ceno prodajala!

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 urs.

Občenje z avst. ogersko baniko.

priporoča se glede vsega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoravnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Samo se plača. 30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino poknikjan la solingenški stroj za strženje las, „Atlas“

glasom pogojev mojega kataloga težaj brez nevarnosti za narocevalca, da zamoremo vsakega prepirati o izvrstni trpežnosti našega stroja. Stroj za strženje las narel je iz la solingenškega jekla, najfinje ponikjan, z 36 zobmi, z 2 grebeni za pretakanje, za 3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z rezervnim perom v lepi skaliči z navodilom za uporabo, da lahko vsak takoj lasi strži. Cena samo 6 kron. II-a vrsta stroj placa se sam, posebno v familijah, kjer so otroci, ker se izdajejo doprinesi v 1/4 letu.

Navadne stroje za strženje las, ki so takoj za nlo, nimam. Stroje za strženje brade režejo na 1 mm 5 kron. Škarje za konje in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebovano 5 kron. Pošilja po poštnem povzetjem.

Hans Konrad v Brüks-u štev. 876 (Češko). Cenik z mnogimi podobami trez 3000 vsakemu zastonji in franko.

Blago iz zlata, srebra in Kina-srebra ure in optične predmeti, se posebno in čudovito po ceni kupi samo pri
M. Gspaltl

Trgovina iz zlatom in optičnim blagom
v Wegschaiderjevi hiši v Ptaju.

Pisarno za posestvo in hipoteko, od oblasti dovoljena in protokolirana. Karl Križek, Maribor, Burggasse 8

preskrbuje nakup in prodajo graščin in posestev, tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj, vil, letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv, travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje posodo — jila na prvo in drugo vlogo. Sam prodam v Mariboru veliko število najrazličnejih lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnjetajerski deželi, Pojasnila dajem vsak čas in brezplačno.

Najboljše klajno apno s dobi samo pri Adolfu — Sellinschegg Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

Trgovska hiša s kono, točenjem žganja, med in kave ter špecerijsko proizvajalno, z pohištvo v obeh prodajalnah se prav tako iz proste roke zaradi bolezni. Ugodni plačilni pogoji. Vpraša se pri N. Bratincu Maribor, Schmiedpla 2.

Jajca

kupuje po prav dobrni ceni And. Suppanz, naš povalec jajc v Ptaju (Rossmanova hiša blizu posojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

Oblastveno varovan! Vsake ponarejanje kaznilo!

Edino pristen je

Thierryjev balsam

z zeleno varšvano zamko z 12 majhnih ali 6 dvojnah steklenic ali velika specijalna steklenica s pentimentnim zaklopkom K 5—.

Thierryjevo centefolijsko maslo za vse šča za tako stare rane, vse poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Polj se samo po povzeti ali denar naprej. Te dve domaci zdravili ste kot najboljši splošnoznanji in starejši.

Naslavljaj, ne sa lekarinja A. Thierry v Pragi Zaloga po skoro vseh lekarinah. Kupice s tisočizvirnih zahvalnih pisem na stojnici in poštne prosto.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine

Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovješje „Göpeln“, matilno stroje, mašine za razrezovanje, „Märschebler“, tribure, za gnojnico, brana za mahanje, egge, konjske mrvne grole, ročne grabiče, vile za mrvne grabe, za travo in najnovejše matilne s kamnitimi valjki in cinarimi, „Vorbrecher“, hidraulične prese (z original Oberndorff-Hebelpresswerke Pfaffendorf), se dobijo le pri meni,

Angleški „Gussstahlmasse“

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in pancejijo.

334

Gumi

— za zeleno cepljenje —

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

najizvrstnejši —

prima-vrste, garantirano blago, priporoča s njenim odjemalcem

brata Slawitsch v Ptaju.

V ptujskem mestnem sopremem kopališču

se dobijo odsihmal kopeli s hlapom po nizkih cehah. Vsak navaden dan I. ura popoldan in večake nedelje in vsak prvi in drugi predpoldan za 60 vin. (30 karjev.)

Vedetve ptujskega mestnega kopališča (Ptuj Badeanstalt).

Za sv. birmo!

Priporočava vsem cenjenim kupcem svojo veliko zalogu blaga. Posebno opozarjamo šivilje, da ogledajo naše razno blago in naglašamo, da dobijo vse po znani pošteni in nizki ceni pri

brata Slawitsch trgovina v Ptaju.